

NEDELJA

U SVETU NAFTE I GASA

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

NOV 15, 2019 BR.419

Offshore proizvodnja nafte pada od 2020.

Saudi Aramco objavio rizike za buduće investitore

IEA: Američki škriljci potiskuju sa tržišta OPEC i Rusiju

Euractiv: EU ne razmišlja o izlasku iz Ugovora o energetskej povelji

Jesen stiže 2040.

OPEC u najnovijem Svetskom naftnom pregledu najavljuje da će od 2040. globalna potrošnja nafte početi da opada

Iran objavio gigantsko otkriće nafte

Naftni majorski otvaraju novu berzu fjučersa

Potpuni krah aukcije za offshore istraživanje nafte u Brazilu

Nemačka prilagodila zakon za potrebe projekta Severni tok 2

Šta kaže izmenjeni zakon?

Big game hunting:
Napad hakera na Pemex

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

PETROHEMIJA

SADRŽAJ

NAFTA

Saudi Aramco objavio prospekt IPO-a	OVDE
OPEC vidi kraj rasta potrošnje nafte	OVDE
Ucenjivački napad hakera na severe Pemex-a	OVDE
Kako funkcioniše Big game hunting?	OVDE
IEA: Američki škriļci potiskuju sa tržišta OPEC i Rusiju	OVDE
EIA saglasna sa IEA, uprkos suprotnim signalima samih proizvođača	OVDE
Offshore proizvodnja nafte pada od 2020., a škriļci par godina kasnije	OVDE
CEO Totala nikada nije verovao u škriļce	OVDE
Iran objavio gigantsko otkriće nafte.....	OVDE
Novi američki ministar energetike	OVDE
Euractiv: EU ne razmišlja o izlasku iz Ugovora o energetskej povelji?	OVDE
Naftni majorsiransiraju novu berzu naftnih fjučersa	OVDE
Delek kompletirao kupovinu Chevronovih polja u Severnom moru	OVDE
Potpuni krah tendera za offshore istraživanje nafte u Brazilu	OVDE
Nemačka povećava poticaje za električne automobile	OVDE
Cene nafte od petka uzlazno	OVDE

GAS

Nemačka prilagodila zakon za potrebe projekta Severni tok 2	OVDE
Šta kaže izmenjeni nemački zakon?.....	OVDE
EU ulaže u gasne projekte sa vekom od 50 godina, a projektuje 0% CO2 do 2050.....	OVDE
Naftni majorsiransiraju istraživanje gasa u Boliviji	OVDE

REGION

Ambasador Rusije pozvao Zagreb da inicira rusko-evropski dijalog o gasu	OVDE
Orban: Mađarska očekuje gas iz Turskog toka do kraja 2021.	OVDE
FBiH: Pokrenut proces dodele koncesija za istraživanje nafte.....	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Saudi Aramco objavio prospekt IPO-a

RIJAD - Saudi Aramco objavio je veoma nestrpljivo očekivani prospekt uoči svoje inicijalne prodaje akcije (IPO) i prvog izlistavanja danas svakako najvrednije svetske kompanije na berzi.

Posmatrači ukazuju na to da je u dokumentu kompanija ukazala potencijalnim investitorima na nekoliko rizika za svoje poslovanje, uključujući priznanje da „terorizam i oružani sukobi mogu negativno materijalno uticati“ na njeno poslovanje. Saudijski državni naftni gigant je takođe priznao postojanje pretnje usporavanja potražnje za naftom. Aramco nije otkrio ono što privlači najviše pažnje analitičara - procenat kompanije koju planira da ponudi na IPO-u na domaćoj berzi u decembru, piše **The Wall Street Journal**.

Banke svesno podcenjuju vrednosti Aramca

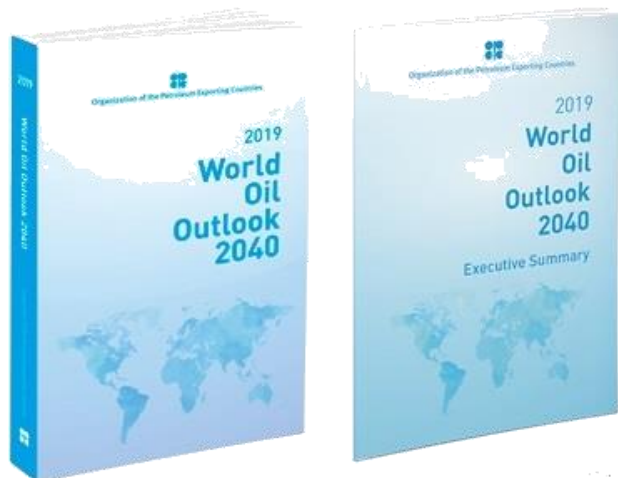
Analitičari Atlantic Council-a navode da investicione banke koje žele da plasiraju i prodaju akcije svojim klijentima prikazuju različitu, ali uglavnom nisku vrednost kompanije i njenih akcija. Niska procena Aramca može biti uzrokovana mogućnošću da institucije koje preuzimaju ili posreduju u prodaji akcija mogu imati sukob interesa. Ako podcenjuju kompaniju, oni će ostvariti velik profit na tržištu, jer akcija sazreva i stabilizuje se oko vrednosti zasnovane na višestrukome neto dobitku po deonici (poznatoj kao „multiple“) slično kao kod međunarodnih naftnih kompanija (IOCs), konstatuje **Atlantic Council**.

OPEC vidi kraj rasta potrošnje nafte

BEČ - Organizacija zemalja izvoznica nafte ove je nedelje objavila svoj godišnji Svetski naftni pregled, pouzdan obiman i detaljan pregled budućnosti nafte, sa procenama koje je Liam Denning, naftni ekspert **Bloomberga**, nazvao "turobnim", a u srednjem roku čak i „očajavajućim“.

Iako je globalno tržište nafte pouzdano ogromno, po mišljenju OPEC-a, njegovi delovi uskoro će prestati da rastu, a do 2040. - dokle idu prognoze Pregleda - globalna potražnja teško da će uopšte da raste.

Počevši od 2020. godine rast potražnje za naftom u zemljama OECD-a postaje negativan. Indija i Kina ostaju pouzdana tržišta rasta, ali u opadanju.

Neto rezultat glasi da će se od 2040. godine potražnja za naftom povećavati za samo 100.000 barela dnevno, na tržištu s dnevnom potražnjom većom od 110 miliona barela. Stopa rasta od 0,09% vrlo je blizu nule.

Rast potražnje je visoko koncentrisan u samo nekoliko sektora. Drumski prevoz, najveći segment potrošnje nafte danas i petrohemijski proizvodi, drugi po veličini, učestvuju sa skoro 60% ukupnog rasta potražnje. Međutim, u pogledu relativnog rasta, vazduhoplovstvo je najveće, a potražnja od 2020. do 2040. iznosi gotovo jednu trećinu.

VELIKA NAGRADNA IGRA

**SA NAMA NA PUTU
DO NOVOG
AUTOMOBILA**

**SVAKIH 15 DANA
NAGRADE**

**FIAT
500**

**500x
PUN
REZERVOAR**

- ✓ Sipaj 15l goriva
- ✓ Provuci karticu lojalnosti
- ✓ Pošalji kod na 6600
- ✓ Osvoji vredne nagrade

* Trajanje nagradne igre je od 1.11.2019. (00:01h) do 30.11.2019. (11:00h). Potrošači koji ostvare uslov sipanjem 15 litara goriva, a nemaju karticu lojalnosti „Sa nama na putu“, karticu dobijaju besplatno. Nagradna igra se ne odnosi na kupovinu CNG, LNG i gasnog ulja. Pun rezervoar podrazumeva bonus poene na kartici lojalnosti „Sa nama na putu“ u vrednosti od 50 litara goriva.

Napad hakera na severe Pemex-a – kompanija odbila da plati ucenu

MEKSIKO SITI - Meksička nacionalna naftna kompanija Pemex bila na meti ekipa koja se služi ransomwareom Ryuk, za koji stručnjaci kažu da obično cilja kompanije sa godišnjim prihodima između 500 i 1 milijarde dolara.

Pemex je u saopštenju emitovanom kasno u ponedjeljak, naveo da su pokušaji cyber napada dan ranije bili navodno „pravovremeno neutralizovani“ i zahvatili manje od 5% računara. Kompanija navodi da je odbila ultimatum hakera da za neutralisanje virusa plati ucenu od pet miliona dolara u bitkoinima.

Kompanija je saopštila da je njen kompjuterski centar u državi Meksiko otkrio napad ransomwareom koji je mogao "blokirati ekran računara ili kodirati lozinkom važne, unapred određene datoteke. "Pemex je dodao da se nada rešenju za 48 sati i upozorio korisnike u celoj zemlji da ne uključuju svoje računare.

U odvojenom internom e-mailu koji je takođe video **Reuters**, Pemex je naložio zaposlenima da se isključe iz mreže i izrade sigurnosne kopije kritičnih informacija s hard diskova.

Troje neimenovani službenika Pemexa, koje citira Reuters, izjavili su da je rad zaustavljen u ponedjeljak, jer osoblje nije moglo pristupiti nizu računarskih sistema, poput onih koji se bave plaćanjem. „Serveri su srušeni. Ljudi ne rade“, rekao je jedan od izvora agencije, koji je tražio da ostane anonimn.

Kako funkcioniše Big game hunting?

LONDON - Hakeri sve češće gađaju "bogate" kompanije sa zločudnim programima koji mogu osakatiti sisteme koji nadgledaju sve, od lanaca snabdevanja, preko plaćanja, do proizvodnje, uklanjajući "viruse" tek nakon što dobiju značajne otkupnine.

Dosadašnje ransomware kampanje su više-manje sve funkcionirale po istom principu. Nakon što se otkrije neka ranjivost u sistemima, ovaj se maliciozni program pusti da poput trojanca prodre na što više mesta i kriptira sve podatke do kojih može doći. Ovakvi masovni napadi u pravilu su prodirali do manjih i slabije zaštićenih sistema i privatnih korisnika, od kojih se potom tražila otkupnina *razumnog* iznosa – obično oko 300-tinak dolara.

Međutim, pojava alata za borbu protiv ovih kriptomalwarea nagnala je hakere da se okrenu drugoj taktici. Ekipa koja se služi ransomwareom Ryuk odlučila se na pristup poznat kao "Big game hunting". Ovi "lovci na velike lovine" ciljano traže velike kompanije i sisteme koje potom pritajeno inficiraju nekim od trojanaca i dobijaju pristup internim podacima. Potom koriste softvere za analizu svega što se na mrežama tih kompanija nalazi, i pokušavaju da identifikuju kritične delove sistema.

Ovaj proces može potrajati i mesecima, a da žrtva ne zna da je napadnuta. Potom se ransomware aktivira na način da prouzrokuje maksimalnu štetu – i tek tada zahteva se otkupnina, ali u višem iznosu. Žrtve ovako sofisticiranih ciljanih napada u pravilu su primorane da plate više kako bi im se podaci dekriptovali.

Istraživanja sigurnosnih stručnjaka kažu da je Ryuk onima koji su ga koristili, kriminalnoj organizaciji Wizard Spider, za napade od avgusta prošle godine zaradio oko 3,7 miliona dolara u otkupninama. Ovaj iznos prikupljen je od samo 52 žrtve, što bi značilo da je prosečna otkupnina bila na nivou od nemalih 71.000 dolara (u bitkoinima). Sve detalje ove ransomware kampanje objavila je sigurnosna kompanija **CrowdStrike**.

NAŠA SNAGA
DOLAZI OD NAŠIH
VREDNIH LJUDI,
A ENERGIJA IZ
ecto
PREMIUM GORIVA.

IEA: Američki škriļjci potiskuju sa tržišta OPEC i Rusiju

PARIZ - Američka revolucija sa proizvodnjom nafte iz škriļjaca promeniće globalna energetska tržišta u godinama koje dolaze, ocenjuje Međunarodna agencija za energiju (IEA) u svom godišnjem **Svetskom energetskom pregledu**.

SAD će, prema procenama analitičke službe Agencije, zahvatiti 85% povećanja globalne proizvodnje nafte do 2030. godine, procenjenog na 19 milijuna barela dnevno. Američka nafta će na taj način potisnuti udeo koji na svetskom tržištu nafte drže članice OPEC-a i Rusija na 47% (sa 55 % sredinom 2000-ih).

"Zemlje čije se privrede isključivo oslanjaju na rezerve nafte i gasa suočavaju se sa ozbiljnim izazovima", rekao je Fatih Birol, izvršni direktor IEA.

EIA saglasna sa IEA, uprkos suprotnim signalima samih proizvođača

NJUJORK - Američka proizvodnja sirove nafte porašće više nego što se očekivalo u 2019. i 2020. godini, kaže američka Uprava za energetske informacije (EIA) u svom najnovijem kratkoročnom energetskom pregledu, što je u suprotnosti s najavom usporavanja rasta nekih američkih proizvođača iz škriļjaca.

EIA predviđa da će američka proizvodnja nafte porasti na 12,29 miliona barela na dan (Mbd) u 2019, nekih 30.000 bd više od procena pre mesec dana i porasti za dodatnih 1Mbd, na 13,29Mbd u 2020, 90.000 bd više od predviđanja mesec ranije.

Bloomberg primećuje da izveštaj EIA dolazi kao iznenađenje s obzirom na znakove da kompanije iz sektora škriļjaca smanjuju potrošnju kako bi se usredsredile na povrate akcionarima, a ne nastavile sa ulaganjima.

Offshore proizvodnja nafte pada od 2020., a škriļjci par godina kasnije

NJUJORK - Očekuje se da će proizvodnja nafte iz offshore izvora dostići vrhunac 2020. godine pre nego što se pridruži sektoru naftnih škriļjaca u pravcu opadanja, navodi se u novom izveštaju analitičara Sanford C. Bernsteina.

Projekti u Meksičkom zalivu i u od obala Južne Amerike znatno će povećati proizvodnju sledeće godine, ali se iza toga smanjuju izgledi za daljnji rast, navodi se u izveštaju ove investicione firme.

Ali nije sve loše za investitore, koji bi mogli uživati u potencijalno „primamljivom scenariju“, gde cene nafte rastu, čak i kad troškovi i potražnja opadaju, kaže za **Bloomberg** Bob Brackett, jedan od autora izveštaja.

Tri su izvora sirove nafte ovog stoleća zabeležila značajan rast - u dubokim vodama, naftni škriļjci i naftni pesak - Brackett kaže: "Prvi će dostići vrh 2020. Škriļjci nekoliko godina kasnije, dok će budućnost naftnih peščara odrediti pitanje odnosa njihove održivosti u svetlu uticaja na emisije CO2.

Total CEO nikada nije verovao u škriļjce

PARIZ - Generalni direktor francuskog naftnog giganta Total Patrick Pouyanne rekao je da se njegova kompanija držala podalje od škriļjaca i da „nikada nije verovao u fleksibilna kratkoročna kapitalna ulaganja (capex)“, prenosi u sredu **OilPrice.com**.

Pouyanne je rekao da kompanije proizvođači nafte i gasa iz škriļjaca moraju da se opredele za „prilično težak“ capex program, i uprkos mentalitetu trke za zlatom, nisu ostvarile očekivani profit.

Total se, s druge strane, u međuvremenu fokusirao na investicije u oblasti proizvodnje utečnjelog prirodnog gasa (LNG) i proizvodnju nafte i gasa iz dubokih podmorskih izvora, dodao je CEO francuskog majorsa.

PETROHEMIJA

HIDLEX

HIDTEN

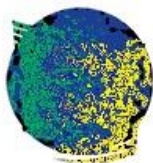
HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Euractiv: EU ne razmišlja o izlasku iz Ugovora o energetskej povelji

ENERGY
CHARTER

ENERGY
CHARTER

ENERGY
CHARTER

BRISSEL - Prema saopštenju Evropske komisije, države članice postigle su sporazum o višestranom ugovoru kao zamenu za bilateralne investicione ugovore unutar EU. Međutim, čini se da se ne razmišlja o izlasku EU iz Ugovora o energetskej povelji (ECT) - koji se najviše poziva za unutar, ili intra-EU slučajeve Rešavanja sporova između investitora i države (ISDS) - uprkos visokim troškovima koje stvara za evropske poreske obveznike i efekte "zamrzavanja" emisija ugljenika, komentariše analitičar portala **Euractiv**.

ECT je multilateralni sporazum koji su EU i njegove države ratifikovale 1998. Italija je jedina zemlja EU koja se povukla iz ECT-a 2015. To je, međutim, nije sprečilo da podnese zahtev za ISDS-om kako bi odredbe ovog ECT-a nastavile da se primenjuju dvadeset godina nakon povlačenja.

ECT stvoren da osigura EU pristup fosilnim gorivima bivšeg SSSR-a

Prvobitni cilj ECT-a bio je da prevlada političke i ekonomske podele između istočne i zapadne Evrope, kao i ojača evropsku energetske sigurnost.

Jednostavnije rečeno, ovaj Ugovor stvoren je da osigura pristup izvorima fosilnih goriva regiona bivšeg Sovjetskog Saveza zaštitom zapadnih investicija u tim zemljama.

ECT obaveze važe samo za državu domaćina, a ne za stranog investitora. Ugovorom je, naime, privilegovan samo strani investitor i prekomerno zaštićena njegova ekonomska prava i interesi u odnosu na društvene i ekonomske interese države domaćina i nacionalnih aktera koji nemaju nikakva prava na ECT režim.

Investitor nije dužan da rešava sporove na osnovu domaćih zakona

Euractiv ukazuje na činjenicu da, prema ECT režimu, pre pokretanja ISDS-a, investitor nije dužan da rešava sporove na temelju domaćih, demokratski utvrđenih zakona. Arbitražni sudovi se sastoje od pravniko koje privatno imenuje investitor, a arbitri mogu odrediti pravne lekove investitorima, obično u obliku značajnih novčanih kompenzacija, ako utvrde da su države prekršile obaveze iz ECT-a.

Države domaćini zakonski su obavezne da prihvate odluku ISDS-a uprkos nepostojanja mehanizama za razmatranje prava i interesa drugih strana na koje utiče investicija.

Poreski obveznik EU glavni je gubitnik ECT režima. Ostvarivanje energetske tranzicije Evrope malo je verovatno sve dok strani investitori imaju moć obustave zakonodavstva EU putem pretnji ISDS-om.

Do danas, više od dve trećine od poznatih 127 slučajeva ISDS-a u okviru režima ECT-a predstavljaju intra-EU sporove. Zahtevi investitora za naknadu iznose 20 milijardi evra za 61 slučajeva ISDS-a o kojima su informacije javno dostupne.

 Транснафта

Nemačka povećava poticaje za električne automobile

BERLIN - Istoga dana, u ponedjeljak naveče, kad je Volkswagen započeo proizvodnju svog modela električnog vozila (EV) ID.3, koji bi trebalo da cenovno bude dostupan običnim građanima, Nemačka vlada i automobilska industrija složili su se oko zajedničkog subvencionisanja kupovine EV-sa.

Prema sporazumu, potrošačke subvencije za električne automobile koji koštaju manje od 40.000 evra povećaće se s 4.000 na 6.000 evra. Kupci plug-in hibrida u ovom dobili bi subvenciju u iznosu od 4.500 evra, u odnosu na prethodnih 3.000 evra.

Subvencije za električne automobile skuplje od 40.000 povećaće se za 25%. Sistem podsticaja ne podržava sve automobile čija je cena veća od 60.000 evra. Industrija i vlada ravnomerno će

podeliti trošak subvencija, koje se pružavaju do 2025. godine.

Kancelarka Merkel je najavila da će država uložiti 3,5 milijarde evra u širenje mreže javnih punionica, kojih je sada 21.000. Cilj je da ih do 2022. bude 50.000 javno dostupnih, što je i dalje daleko od priželjkivanih milion punionica do 2030. Inače, VW planira godišnju proizvodnju od 330.000 modela ID.3, objavio je **DW**.

**JEDNOSTAVNO
POPUST**

OMV
SAVE & DRIVE
KARTICA ZA POPUST

do **5** din/l

do **25** %
po artiklu

Iran objavio gigantsko otkriće nafte

TEHERAN - Iran je saopštio da je na jugu zemlje otkrio ogromno naftno polje, koje bi moglo sadržati čak 53 milijarde barela nafte.

Otkriće je lično objavio predsjednik Hassan Rouhani, dodavši da će se rezerve iz tog polja dodati u ukupan naftni potencijal zemlje, koji trenutno

iznosi 150 milijardi barela. Iranski predsjednik nije ulazio u detalje o tome kako brzo će početi razvoj novog polja

Ako se informacija pokaže tačnom, ovo otkriće, poređenja radi, moglo bi se uporediti sa ukupnim američkim naftnim rezervama koje iznose oko 61 milijardi barela i bilo bi jedno je od najvećih u poslednjim dekadama, a svakako najveće u 2019.

Cene nafte od petka uzlazno

LONDON - Cene nafte krenule su od srede na dole na međunarodnim tržištima sa iščezavanjem nadanja da će SAD i Kina konačno postići trgovinski sporazum, da bi se od petka ponovo vratile (Brent) na putanji ka 63\$ sa procenama da bi OPEC mogao zaoštriti rez proizvodnje, javljaju agencije .

Američki predsjednik Donald Tramp je, doduše, objavio u utorak da su dve zemlje blizu završetka trgovinskog sporazuma, ali činjenica da nije precizirao datum eventualnog potpisivanja, razočarala je ulagače koji su dogovor već „uknjižili u cene“, odnosno projekcije rasta potrošnje energije, a time i nafte.

Najzad, proteklih dana iz OPEC-a su stigli signali da po njihovoj proceni nema potrebe za značajnijim ograničenjem snabdevanja, pošto kartel procenjuje da izgledi za tržište nafte u sledećoj godini možda imaju uzlazni potencijal.

The advertisement features the EKO logo in the top left corner. The word "Smile" is written in a large, elegant, grey cursive font across the center. Below it, the word "KLUB" is written in a smaller, red, sans-serif font. In the top right corner, there is a small blue box with the text "Free-form Snip". At the bottom left, there is a line of text: "BR. KARTICE" followed by the number "12345678901234567". The background is a light blue gradient with abstract white shapes.

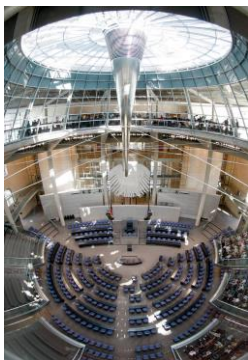

GAS

Nemačka prilagodila zakon za potrebe projekta Severni tok 2

BERLIN - Nemački parlament je u sredu uveče odobrio specijalni zakon kojim se gasovod Severni tok 2 usklađuje s propisima Evropske unije, uklanjajući na taj način prepreke za završetak ruskog projekta.

Pravni propisi koje je usvojio donji dom Bundestaga odnose se na pravila EU koja propisuju da uvozni gasovodi ne bi smeli da budu u vlasništvu dobavljača gasa, kao i da bi trećim stranama trebalo omogućiti da ih koriste.

Gasovod od 1,225 kilometara ispod Baltičkog mora u potpunosti je u vlasništvu ruske državne kompanije Gasprom, piše **Reuters**.

Danska je prošlog meseca uklonila poslednju veliku prepreku za završetak gasovoda tako što je odobrila izgradnju delova pod njenom jurisdikcijom.

Prema svom početnom rasporedu, Severni tok 2 trebao bi da bude operativan do kraja ove godine kada ističe ugovor o tranzitu ruskog gasa preko Ukrajine, glavne rute za izvoz u Evropu. EU je pozvala Rusiju i Ukrajinu da postignu novi sporazum pre 31. decembra. Nastavak pregovora zakazan je za kraj ovog meseca.

Nemačka je ranije zauzela stav da će Severni tok 2 biti pokrenut samo ako Gasprom nastavi i sa transportom gasa kroz Ukrajinu.

Šta kaže izmenjeni nemački zakon?

BERLIN - Izmenjena evropska Direktiva o gasu koja je stupila na snagu 23. maja, odnosi se na uvozne cevovode izgrađene posle 23. maja, 2019.

Usvojeno nemačko zakonodavstvo predviđa da se izmene i dopune ne primenjuju na „delove gasovoda koji se nalaze na teritoriji Nemačke“, a taj deo gasovoda Severni tok 2 je izgrađen pre 23. maja 2019, prenosi u četvrtak **Sputnik**.

Prema napomeni vladajuće koalicije CDU/CSU za Odbor za energetiku i ekonomiju, takva formulacija je u skladu s amandmanima koje propisuje EU. Tako će gasovod Severni tok 1 biti izuzet od novih propisa, jer se radi o već izgrađenom projektu, dok se za Severni tok 2 „primenjuju zakonodavna pravila kako bi se razdvajanje (snabdevanja energijom i vlasništva nad njom) dogodilo u segmentu od 12 nautičkih milja“, piše u pomenutoj noti.

"Kompromis postignut između EU i Nemačke predviđa da će relevantna deonica Severnog toka 2 biti uređena od strane nemačke Savezne agencije za mreže (Bundesnetzagentur)", dodaje se u napomeni vladajuće koalicije.

Evropska komisija je u početku insistirala na njenom regulatornom ovlašćenju za gasovod. Sada će odluke o odobravanju izuzeća prema novom energetske paketu, počev od 24. maja 2020, na zahtev operativne kompanije donositi Bundesnetzagentur.

EU ulaže u gasne projekte sa vekom od 50 godina, a projektuje 0% CO2 do 2050.

BRISEL - Evropska unija deklarativno želi što pre da se izvuče iz fosilnih goriva i postane klimatski neutralna, a s druge strane u najnovijoj listi energetske projekata opšte evropskog značaja koji ispunjavaju uslove za finansiranje iz budžeta EU uključuje 32 gasna projekta, prenosi **Euractiv**.

Poslednjeg dana oktobra, "vlada" EU objavila je najnoviju listu takozvanih „projekata od zajedničkog interesa“ (PCI) za energiju, koja namenjeni promovisanju prekogranične energetske sigurnosti.

"Električna energija i pametne mreže čine više od 70% projekata, što odražava rastuću ulogu obnovljive električne energije u energetske sistemu", objavila je Komisija.

Suprotno tome, broj gasnih projekata „smanjio se sa 53 pre dve godine na 32, ili na oko petinu svih projekata na listi PCI“, dodaje Komisija i navodi da je „to u skladu sa ulogom gasa u ispunjenju EU ciljeva dekarbonizacije. Iz organizacija za zaštitu životne sredine tvrde da lista uključuje 55 projekata za prirodni gas, a ne 32.

Nepodudarnost je rezultat toga što je Komisija brojala neke projekte u klasterima, a ne pojedinačno, objašnjava Colin Roche iz organizacije Prijatelji zemlje. "Nova lista PCI izvrgava ruglu obećanja EU da će stvoriti klimatski neutralnu Evropu", dodaje on.

Roche ukazuje da je izgradnja novih LNG terminala dugoročan problem. „Ako Komisija i države članice nastave sa ulaganjima u gasu infrastrukturu, vezaće u svom miksu fosilna goriva za naredne decenije. Takav terminal ima rok trajanja od 50 godina“, konstatuje on.

Novi američki ministar energetike

VAŠINGTON - Američko Ministarstvo energetike saopštilo je u utorak da je predsednik Donald Trump

službeno imenovao zamenika sekretara za energetiku Dana Brouilletta, bivšeg potpredsednika Ford Motor kompanije za novog ministra energetike.

Ako to potvrdi Senat, Brouillette će zameniti Ricka Perryja, koji je prošlog meseca rekao da će podneti ostavku do kraja godine. Očekuje se da će Brouillette nastaviti Trampovu politiku maksimiziranja proizvodnje nafte, gasa i uglja, prenosi **Reuters**.

Naftni majorski zaustavljaju istraživanje gasa u Boliviji

LA PAZ - Globalne naftne kompanije zaustavile su istraživanje prirodnog gasa u Boliviji usred eskalirajuće političke krize. **Bloomberg** navodi da su obustavili ili drastično ograničili poslove istraživanja i bušenja u toj zemlji Royal Dutch Shell, francuski Total i španski Repsol.

Shell potvrđuje da je obustavio rad na istražnoj bušotini Yapucaiti, smanjio osoblje u svom izvoru Jaguar i privremeno zatvorio dve kancelarije "kao meru predostrožnosti".

Nema dokaza da ovo utiče na ukupnu proizvodnju ili izvoz Bolivije, navodi se u izveštaju, mada su nove bušotine ključne za revitalizaciju stare i sve usporenije bolivijske gasne privrede, dok susedi Brazil i Argentina povećaju sopstvenu proizvodnju.

Prihodi od nafte i gasa Bolivije smanjili su se za više od polovine od 2014. godine, pošto se usporio ekonomski rast i javni dug uveliko povećao, velikim delom zahvaljujući smanjenjem izvoza gasa.

Protesti širom zemlje usledili su nakon optužbi za nameštene izbore, koji su proteklog vikenda kulminirali ostavkom predsednika Eva Moralesa nakon 14 godina na vlasti.

Снага
природе

Партнерство са природом
трајна је **ИНВЕСТИЦИЈА**

REGION

Ambasador Rusije pozvao Zagreb da inicira rusko-evropski dijalog o gasu

ZAGREB - Predsedavanje Hrvatske u Evropskoj uniji u prvoj polovini 2020. može olakšati napore na unapređenju odnosa i dijaloga između EU i Rusije, izjavio je u utorak ruski ambasador u Zagrebu Anvar Azimov.

Obraćajući se konferenciji o gasu kao budućnosti energije, ambasador je rekao da su i Evropa i Rusija pretrpele gubitke zbog sankcija Moskvi, pa bi stoga Hrvatska tokom svog predsedavanja Evropskom unijom mogla da organizuje energetske konferencije na kojima će se okupiti evropski i ruski stručnjaci, "kao početak dijaloga između dveju strana".

Kako prenosi portal **Total**, Azimov je podvukao da Rusija godišnje u Hrvatsku izvozi dve milijarde kubnih metara prirodnog gasa "po povoljnoj ceni" i dodao da ni ta zemlja "trebalo da brine i o vlastitim interesima".

Orban: Mađarska očekuje gas iz Turskog toka do kraja 2021. godine

BUDIMPEŠTA - Mađarska planira da do kraja 2021. godine bude u mogućnosti da dobija prirodni gas iz gasovoda Turski tok, rekao je u četvrtak premijer Viktor Orban nakon sastanka s turskim predsednikom Redžepom Erdoganom.

FBiH: Pokrenut proces dodele koncesija za istraživanje nafte

SARAJEVO - Federalna vlada BiH donela odluku o pokretanju aktivnosti za dodelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i gasa na prostoru tog entiteta, saopštio je ministar energije FBiH Nermin Džindić.

Istraživanje nafte i gasa planirano je u četiri bloka ukupne površine 5.115 km² na prostoru Panonskog bazena i Dinarida, rekao je on u sredu na konferenciji za novinare u Sarajevu.

U sledećih 15 dana sledi raspisivanje međunarodnog javnog poziva za nadmetanje, objavljeno je na stranicama Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Rok za prijavu kompanija je šest meseci nakon objave javnog poziva. Nakon toga, stručna komisija koju je imenovala vlada FBiH i domovi parlamenta analiziraće prijave i objavit će rezultate tendera, prenosi **Energetika-net**.

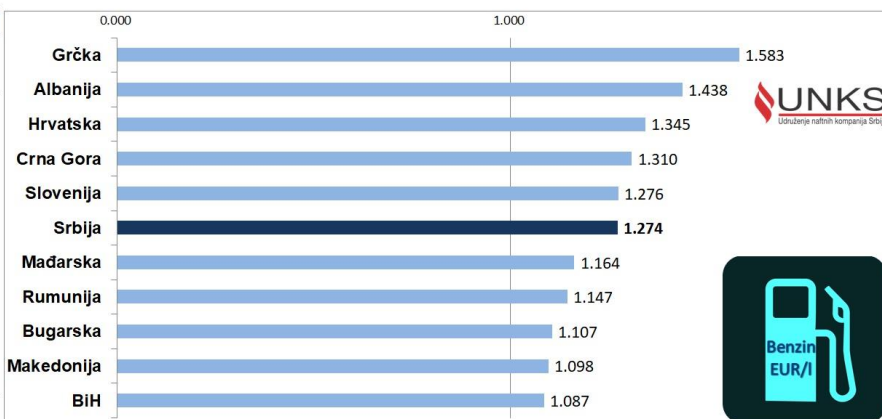

MITAN OIL

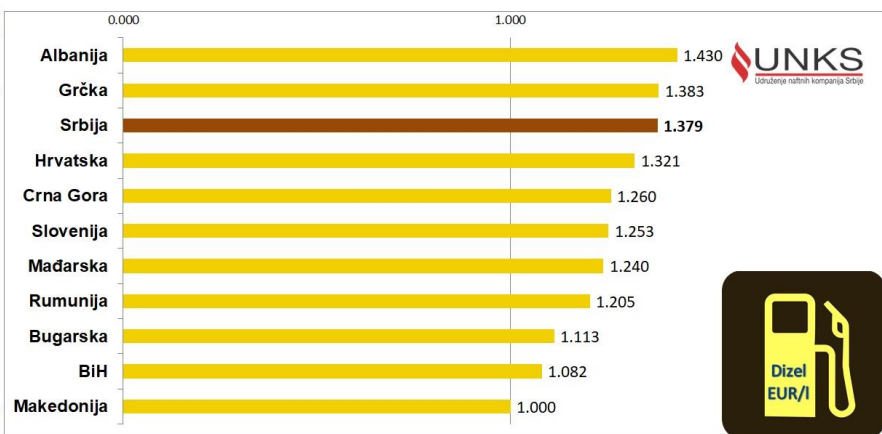

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 04.11.2019. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

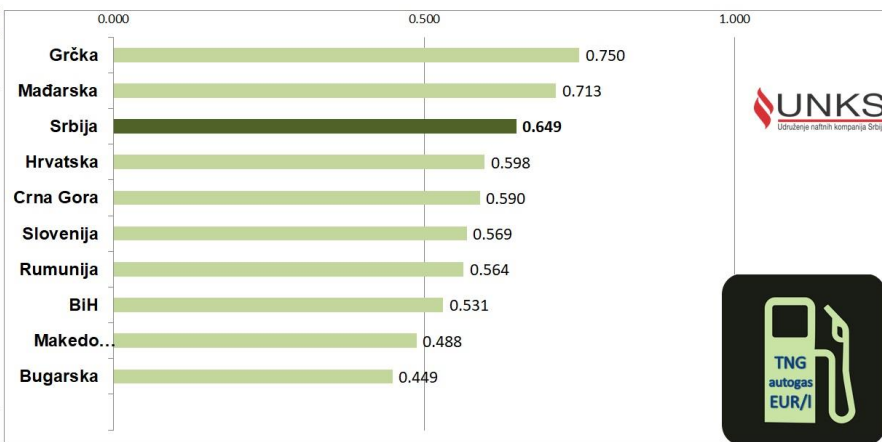
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Grčka	1.583	25.92%
Albanija	1.438	14.43%
Hrvatska	1.345	6.97%
Crna Gora	1.310	4.21%
Slovenija	1.276	1.52%
Srbija	1.274	1.37%
Mađarska	1.164	-7.42%
Rumunija	1.147	-8.79%
Bugarska	1.107	-11.97%
Makedonija	1.098	-12.69%
BiH	1.087	-13.55%
Prosečna cena u regionu		1.257

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Albanija	1.430	15.12%
Grčka	1.383	11.31%
Srbija	1.379	11.03%
Hrvatska	1.321	6.33%
Crna Gora	1.260	1.41%
Slovenija	1.253	0.86%
Mađarska	1.240	-0.18%
Rumunija	1.205	-3.04%
Bugarska	1.113	-10.39%
BiH	1.082	-12.94%
Makedonija	1.000	-19.51%
Prosečna cena u regionu		1.242

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Grčka	0.750	27.14%
Mađarska	0.713	20.80%
Srbija	0.649	9.95%
Hrvatska	0.598	1.31%
Crna Gora	0.590	0.02%
Slovenija	0.569	-3.52%
Rumunija	0.564	-4.47%
BiH	0.531	-10.05%
Makedonija	0.488	-17.30%
Bugarska	0.449	-23.87%
Prosečna cena u regionu		0.590

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd - - - office@unks.rs - - - 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave